

สถาบัน **THE BEST CENTER**

2145/7 ซ.รามคำแหง 43/1 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร.0-2318-6868, 0-2314-1492 โทรสาร 0-2718-6274

www.thebestcenter.com facebook.com/bestcentergroup

คุณภาพทางวิชาการต้องมาที่ 1

คู่มือเตรียมสอบ

นักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ปี 68

ความรู้ความสามารถทั่วไปและความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

หลักสูตรและวิธีการสอบแข่งขันเพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

โดยวิธีสอบข้อเขียน แบบปรนัย 100 ข้อ (คะแนนเต็ม 200 คะแนน)

1. ความรู้เกี่ยวกับบทบาทภารกิจของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
2. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้แก่ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ลักษณะ 22 หุ่นส่วนและบริษัท และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ.2499 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542
3. ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540
4. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเศรษฐกิจการค้าภายในและระหว่างประเทศ
5. ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
6. ความรู้เกี่ยวกับประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2564

สนใจสั่งซื้อ หรือสอบถามเพิ่มเติม โทร.081-496-9907

LINE: @thebestcenter

290.-

คู่มือสอนนักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

รวบรวมและเรียบเรียงโดย.....

ฝ่ายวิชาการ สถาบัน THE BEST CENTER

ห้ามตัดต่อหรือคัดลอกส่วนใดส่วนหนึ่งของเนื้อหา

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ราคา 290 บาท

จัดทำและจำหน่ายโดย

The Best Center InterGroup Co., Ltd.

บริษัท เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์ อินเตอร์กรุป จำกัด

บริหารงานโดย ดร.สิงห์ทอง บัวชุมและอาจารย์จันทน์ บัวชุม (ติวเตอร์ก๊ง ย่าน ม. ราม)

เลขที่ 2145/7 ซอยรามคำแหง 43/1 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทรศัพท์.081-496-9907,0-2314-1492, 0-2318-6868 โทรสาร. 0-2718-6274 line id: @thebestcenter

www.thebestcenter.com หรือ www.facebook.com/bestcentergroup

คู่มือสอบ
นักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ราคา 290-.

คำนำ

สำหรับชุดคู่มือสอบสำหรับตำแหน่งนักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เล่มนี้ ทางสถาบัน THE BEST CENTER และฝ่ายวิชาการของสถาบันได้เรียบเรียงขึ้น เพื่อให้ผู้สมัครสอบใช้สำหรับเตรียมสอบในการสอบแข่งขันฯ ในครั้งนี้

ทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือ เล่มนี้ขึ้นมา ภายในเล่มประกอบด้วยทุกส่วนที่กำหนดในการสอบ เจาะข้อสอบทุกส่วน พร้อมคำเฉลยอธิบาย มาจัดทำเป็นหนังสือชุดนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความพร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำฉบับนี้ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมาเป็นเล่มได้ พร้อมกันนี้คณะผู้จัดทำขอน้อมรับข้อบกพร่องใดๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุกท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน

ฝ่ายวิชาการ

สถาบัน The Best Center

www.thebestcenter.com

สารบัญ

➤ ความรู้เกี่ยวกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า	1
✦ แนวข้อสอบความรู้เกี่ยวกับบทบาทภารกิจของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า	28
➤ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551	36
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551	
และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3. พ.ศ.2562	83
➤ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน	93
✦ แนวข้อสอบประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน	96
➤ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540	109
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540	122
📄 ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้แก่	
✦ แนวข้อสอบประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ลักษณะ 22 หุ่นส่วนและบริษัท	
และที่แก้ไขเพิ่มเติม	132
➤ พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ.2499	182
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ.2499 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2549	189
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.บริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2565	202
➤ พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543	212
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.การบัญชี พ.ศ.2543	223
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542	228
➤ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเศรษฐกิจการค้าภายในและระหว่างประเทศ	238
✦ แนวข้อสอบความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเศรษฐกิจการค้าภายในและระหว่างประเทศ	269
✦ แนวข้อสอบความรู้เกี่ยวกับงานตาม “ลักษณะงานที่ปฏิบัติ” ของตำแหน่งนักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ	313
➤ เทคนิคการสอบสัมภาษณ์	336

ความรู้เกี่ยวกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ประวัติกรม

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า(Department of Business Development)

เป็นกรมที่ได้เปลี่ยนชื่อมาจากกรมเดิม คือ "กรมทะเบียนการค้า" (Department of Commercial Registration) ตามผลการปฏิรูปราชการ ครั้งใหญ่ ที่ใช้บังคับมาตั้งแต่วันที่ 3 ตุลาคม 2545 ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545

ผลของการปรับปรุงระบบราชการในครั้งนั้น นอกจากทำให้"กรมทะเบียนการค้า" เปลี่ยนชื่อใหม่เป็น "กรมพัฒนาธุรกิจการค้า" แล้วยังได้มีการปรับปรุงบทบาทภารกิจและโครงสร้างใหม่ เริ่มตั้งแต่โอนงานด้านซึ่งดวงวัดไปขึ้นกับกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ พร้อมกับการโอนงานด้านน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับกรมธุรกิจพลังงานกระทรวงพลังงาน ในเวลาเดียวกันนั้นก็รับโอนภารกิจด้านการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจ รวมทั้งงานจดทะเบียนและงานส่งเสริมสมาคมการค้าและหอการค้าจากกรมการค้าภายในกับงานตามภารกิจใหม่ คือ งานด้านส่งเสริมธุรกิจบริการและพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มาปฏิบัติพร้อมกับการกิจเดิม คือ งานด้านจดทะเบียนธุรกิจ การกำกับดูแลธุรกิจ และการให้บริการธุรกิจ อีกด้วย

ประวัติความเป็นมาของกรมทะเบียนการค้า

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีพระบรมราชโองการประกาศให้จัดตั้งกรมทะเบียนการค้าขึ้นเป็นกรมชั้นอธิบดีเมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2466 และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ อำมาตย์เอกพระโกมารกุลมนตรี (ชื่น โกมารกุล ณ นคร) เสด็จขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพร เป็นอธิบดีคนแรกของกรมทะเบียนการค้า มีหน้าที่รักษามาตราซึ่งดวงวัดและรับจดทะเบียนการค้า

หน้าที่ความรับผิดชอบเมื่อเริ่มก่อตั้งกรมทะเบียนการค้า

เมื่อมีการตั้งกรมทะเบียนการค้าขึ้นมา หน้าที่ความรับผิดชอบของกรมในสมัยนั้นก็คือ หน้าที่รักษามาตราซึ่งดวงวัดและรับจดทะเบียนการค้า แต่เดิมนั้นงานซึ่งดวงวัดและงานทะเบียนการค้าซึ่งได้แก่ งานหุ้นส่วนบริษัท งานประกันภัย งานเครื่องหมายการค้า งานสิทธิบัตรเหล่านี้ ก่อนที่จะมีการจัดตั้งกรมทะเบียนการค้า นั้นงานดังกล่าวเป็นงานที่ขึ้น อยู่กับกระทรวง ทบวง กรมอื่น ๆ อีกหลายกระทรวง พอที่จะสรุปประวัติความเป็นมาได้ดังนี้

งานช่างตวงวัด

งานช่างตวงวัดในสมัยก่อน ๆ ประเทศไทยนำระบบช่างตวงวัดของหลายประเทศมาใช้ อาทิของไทยเองบ้าง ของจีนบ้าง ของฝรั่งบ้าง แล้วแต่ว่าเห็นสะดวกหรือเหมาะสมอย่างไรก็ใช้อย่างนั้น นอกจากนี้ในอย่างหนึ่ง ๆ ก็มี พิถีพิถันไม่น้อย ซึ่งการใช้วิธีช่างตวงวัดต่างพิถีพิถันกันนี้นับว่าเป็นเครื่องขัดขวางความเจริญในการค้าขาย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีพระราชปรารภที่จะวางระเบียบการช่างตวงวัดให้เป็นหลักฐาน ด้วยเหตุที่งานช่างตวงวัดเป็นเรื่องของการค้าขาย ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่กระทรวงเกษตรพาณิชย์ที่จะวางระเบียบในเรื่องนี้ เจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรีมนตรีเสนาบดี จึงได้คิดที่จะใช้วิธีมาตราเมตริกเป็นฐาน เมื่อปีพ.ศ. 2440 แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จ

สมัยที่เจ้าพระยาเทเวศร์วงศ์วิวัฒน์ เป็นเสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการได้ฟื้นฟูเอาเฉพาะการตวงขึ้นมาพิจารณา เพราะเห็นว่าประเทศสยามมีสินค้าข้าวที่จะต้องตวงซื้อขายเป็นสินค้าสำคัญจึงร่างพระราชบัญญัติอัตราตวงและตะนาน ร.ศ.119 (พ.ศ.2443) ขึ้นทูลเกล้าฯถวายแต่เสนาบดีสภาเห็นว่า เมื่อทำแล้วก็ควรเพิ่มการชั่งและการวัดเข้าด้วย เจ้าพระยาอภัยราชา (Rolin Jacmingnes) ที่ปรึกษาราชการแผ่นดินและนายชเลสเซอร์ ที่ปรึกษากฎหมายได้ร่างพระราชบัญญัติวัดตวงและชั่ง ร.ศ. 119 ขึ้นใหม่ บัญญัติให้ใช้เป็นวิธีเมตริก นอกจากนี้ยังได้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งคณะกรรมการขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2445 เพื่อพิจารณาว่าควรใช้เครื่องช่างตวงวัดวิธีใด ให้เป็นแบบเดียวกันจึงจะเหมาะสม ซึ่งคณะกรรมการทำรายงานทูลเกล้าฯถวาย เมื่อ พ.ศ. 2448 ว่าควรใช้วิธีเมตริก แต่เรื่องดังกล่าวชะงักไปอีกคราว

กฎหมายช่างตวงวัดที่ออกเมื่อปี พ.ศ. 2466 กล่าวได้ว่าเป็นเรื่องใหม่ยังไม่เป็นที่คุ้นเคยสำหรับประชาชนในสมัยนั้น เนื่องจากวิธีช่างตวงวัดในระบบเมตริก ถือได้ว่าเป็นของใหม่ ดังนั้นกรมทะเบียนการค้าจึงได้ดำเนินการด้วยวิธีโฆษณาให้ประชาชนรู้จักวิธีเมตริกทางวิทยุกระจายเสียง โดยเขียนบทความออกทางวิทยุกระจายเสียงเดือนละ 2 ครั้งเป็นประจำ รวมทั้งได้ประกาศชักชวนให้พ่อค้า ประชาชนที่มีและใช้เครื่องช่างตวงวัดในระบบเมตริกอยู่แล้วสามารถนำเครื่องช่างตวงวัดที่ใช้อยู่ นั้น มาขอคำรับรอง ทั้งนี้พ่อค้าที่มีความประสงค์จะค้า เครื่องช่าง ตวงวัดในระบบเมตริก ให้มาขออาชญาบัตรเป็นผู้ทำ ตั้ง ผู้ซ่อม ผู้ขายเครื่องช่างตวงวัดได้

ในปี พ.ศ. 2452 กระทรวงเกษตราธิการ ได้ติดต่อกับสำนักงานช่างตวงวัดระหว่างประเทศ เรื่องการเข้าเป็นสมาชิกในสัญญาสากลช่างตวงวัดแบบเมตริก ในที่สุด เจ้าพระยาวางศานุประพันธ์ เสนาบดี ได้ทำหนังสือกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ว่า เห็นควรที่ประเทศสยามจะเข้าร่วมสัญญา สากลช่างตวงวัดแบบเมตริก ซึ่งพระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย เสนาบดีกระทรวงพระคลัง เสนาบดีกระทรวงนครบาล ประชุมปรึกษากันทำความเห็นในเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งที่ประชุมได้ทูลเกล้าฯ ถวายรายงานความเห็นเมื่อพ.ศ.2445 ว่าควรรับแนวแบบวิธีเมตริกมาใช้ กระทรวงเกษตราธิการ จึงแจ้งความจำนงไปยังสำนักงานช่างตวงวัดระหว่างประเทศที่ประเทศฝรั่งเศสและได้เข้าเป็นสมาชิก เมื่อ พ.ศ. 2455 สมัยพระเจ้าพี่ยาเธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ทรงเป็นเสนาบดี

เมื่อมีการตั้งสภาเผยแผ่พาณิชย์ขึ้น โอนงานซึ่งดวงวัดขึ้นกับสภาเผยแผ่พาณิชย์ เมื่อพ.ศ. 2463 และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ มาตราซึ่งดวงวัดขึ้นใช้เป็นครั้งคราว เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2465 ต่อมาอีกหนึ่งเดือนจึงโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกรมทะเบียนการค้า เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2466 (ในเดือนนั้น นับเอาเดือนเมษายนเป็นเดือนแรกของปี)

งานซึ่งดวงวัด

ดังได้กล่าวมาแล้ว ในการตั้งกรมทะเบียนการค้าขึ้นนั้น นอกจากจะได้ยกเอางานซึ่งดวงวัด ซึ่งอยู่ในสภาเผยแผ่พาณิชย์ มาขึ้นอยู่ในกรมตั้งใหม่แล้ว ในคราวเดียวกันนั้นเองได้โอนเอางาน บรรดาที่เป็น ทะเบียนการค้าจากกระทรวง ทบวง กรม อื่น มารวมปฏิบัติในกรมทะเบียนการค้าด้วย คือ

1. งานจดทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท แต่เดิมอยู่ในกระทรวงยุติธรรมให้โอนมาอยู่ในกระทรวงพาณิชย์ โดยออกประกาศเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2466 (วันเดียวกับที่ประกาศตั้งกรมทะเบียนการค้า) แก่ไขพระราชบัญญัติลักษณะเข้าหุ้นส่วนและบริษัท ร.ศ.130 (รัตนโกสินทร์ศก 130) มาตรา 4 ว่า "หอยทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ซึ่งเสนาบติกระทรวงยุติธรรมตั้งขึ้นแล้ว โดย มาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติลักษณะเข้าหุ้นส่วนและบริษัท รตนโกสินทร์ศก 130 นั้นให้โอนไปขึ้น กระทรวงพาณิชย์" รวมถึงได้มีประกาศ ลงวันที่ 16 มกราคม 2466 อีกฉบับหนึ่งให้โอนงานการจดทะเบียนบริษัทที่ตั้งขึ้น โดยหนังสือพระราชทานอำนาจพิเศษในกระทรวง เกษตราธิการนั้นไปไว้ในแผนกจดทะเบียนการค้าด้วย

2. การประกันภัย ในด้านการประกันภัยถือว่า ฝรั่งเริ่มขึ้นมาก่อนเป็นเวลานานมาแล้ว แต่ถ้าจะนับว่าเกิดขึ้นในเมืองไทยโดยตรง ก็คงจะเริ่มจากสมัยรัชกาลที่ 4 เป็นต้นมา กล่าวคือสมัยนั้นประเทศไทยทำการค้ากับต่างชาติมาก ดังนั้นจึงมีชาวต่างชาติเข้ามาตั้งห้างค้าขายมาก ห้างเหล่านี้ปรากฏว่าบางห้างได้เป็นเอเจนต์ (Agent) ของบริษัทรับประกันภัยต่างประเทศด้วย ซึ่งดำเนินการรับประกันภัยทางทะเล และการประกันไฟขึ้น สมัยรัชกาลที่ 5 การดำเนินการรับประกันภัย ยังดำเนินการตามลักษณะของในรัชกาลที่ 4 กล่าวคือ ยังคงดำเนินการในลักษณะเอเจนต์เหมือนเดิม จึงอาจกล่าวได้ว่าในสมัยนั้นบริษัทหรือห้าง ที่จะตั้งกิจการรับประกันภัยโดยตรงขึ้นในเมืองไทย ยังไม่มีเลย เว้นแต่บริษัทเรือเมล์จีนสยาม ซึ่งได้รับอำนาจพิเศษให้ดำเนินการกิจการประกันภัยไฟ และ ประกันภัยทางทะเลด้วย

อย่างไรก็ตามการประกันภัย ซึ่งได้เริ่มขึ้นตั้งแต่ สมัยรัชกาลที่ 4 และในขณะนั้นคงจะไม่มีใครสนใจเหมือนเวลานี้ นั้น นับได้ว่ามีมาแล้วเริ่มตั้งแต่การรับประกันไฟ การรับประกันภัยทางทะเลเรื่อยมาจนรับประกันชีวิต เมื่อกว่า 60 ปีมาแล้ว ส่วนรับประกันอื่น ๆ อย่างที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่น รับประกัน-ภัยรถยนต์ ก็ได้มีมาแล้วในเวลาไล่เลี่ยกันนั้นแล้วเหมือนกัน เช่น ห้างสยามอิมพอร์ต (เดิมชื่อห้างเคอร์ Kerr and co.) เป็นเอเจนต์ของ บริษัทมอเตอร์ยูเนียน รับประกันรถยนต์ด้วย จะว่ากันไปแล้วการประกันภัยต่าง ๆ ไม่ใช่เป็นของใหม่สำหรับเมืองไทยเลย งานประกันภัยอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของกรมทะเบียนการค้ามาจนถึง พ.ศ. 2511 จึงโอนงานกองประกันภัยไปเป็นของสำนักงานปลัดกระทรวงเศรษฐกิจ ต่อมาใน พ.ศ. 2522 สำนักงานประกันภัยก็ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็น "กรม" และในปี พ.ศ. 2533 ก็ได้เปลี่ยนชื่อเป็น "กรมการประกันภัย"

3. เครื่องหมายการค้า เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการอุตสาหกรรมมากกว่าอย่างอื่น สมัยก่อนประเทศไทยไม่ค่อยมีการอุตสาหกรรม เพิ่งจะเห็นเป็นเรื่องสำคัญขึ้นขึ้น เมื่อฝรั่งเริ่มเข้ามาค้าขายกันมากขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 พ.ศ. 2453 รัฐบาลได้เริ่ม กิจการเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้าขึ้น คือ จัดตั้ง "หอทะเบียนเครื่องหมายการค้า" ขึ้นใน กระทรวงเกษตรธิการ และออกกฎหมายเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้า เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า Law on Trade Marks and Trade names of B.E. 2547 ซึ่งงานที่ปฏิบัติเวลานั้นก็เป็นเพียงรับคำขอ จดทะเบียนไว้แต่เพียงอย่างเดียว ไม่ได้ดำเนินการอย่างอื่น ใดๆ ต่อ พ.ศ. 2466 เมื่อตั้งกรมทะเบียนการค้าขึ้นแล้วได้โอนงานจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ามาสังกัด กรมทะเบียนการค้า แต่ก็ยังรับจดทะเบียนไว้เฉย ๆ อย่างเดิมจนถึงปี พ.ศ. 2474 จึงได้ออกเป็นกฎหมายใหม่ เรียกว่า "พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พุทธศักราช 2474" มีการจดทะเบียนใช้ได้สมบูรณ์

4. สิทธิบัตร (Patent) สิทธิบัตรหรือเพตেন্ট มีเรื่องปรากฏน้อยในประเทศไทย ทั้งนี้เพราะแต่เดิมเมืองไทยเป็นเมืองกสิกรรมไม่ใช่เมืองอุตสาหกรรม จึงไม่มีการประดิษฐ์คิดค้นทำเครื่องจักรเครื่องยนต์ ฯลฯ ในส่วนของการประดิษฐ์ต่าง ๆ เหมือนเมืองอุตสาหกรรมเช่นต่างประเทศ ถ้าจะว่ากันแล้วสมัยก่อนในเรื่องเกี่ยวกับการประดิษฐ์ต่าง ๆ คนไทยก็มีเหมือนกันเป็นต้นว่า ก็สำหรับทอผ้า ระเบิดสำหรับวิดน้ำเข้านา ครกกระเดื่องสำหรับตำข้าว แต่ของเหล่านี้เป็นของทำใช้ภายในบ้าน ซึ่งถือเป็นประเพณีนิยม ของที่ทำขึ้นเป็นอย่างทำใช้เอง (Household Utensil) ทำใช้สำหรับบ้านทุกบ้าน ไม่ใช่ทำเป็นสินค้าซื้อขาย สมัยรัชกาลที่ 4 มีชาวต่างประเทศเข้ามาติดต่อทำการค้ากับประเทศไทยมากขึ้น โดยตั้งห้างค้าขาย ตั้งแต่อยู่ต่อเรือ ตั้งโรงสีไฟ สิ่งประดิษฐ์ที่ชาวต่างชาติได้นำเข้ามาด้วย เพื่อประโยชน์ในการ ติดต่อค้าขายกับไทยนั้น ได้มีการจดทะเบียนเพตेंटอยู่ก่อนแล้ว แต่สิ่งเหล่านี้ก็ไม่ได้ประดิษฐ์ขึ้นในประเทศไทย ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้มีความดำริที่จะให้มีกฎหมายคุ้มครองนักประดิษฐ์และนักออกแบบในประเทศไทย ทำนองเดียวกับกับนานาประเทศ ปรากฏว่าได้มีการร่างกฎหมายคุ้มครองการนิมิต เรียกว่า "กฎหมายแดนท์" (Patent Law) ฉบับแรกได้ยกร่างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2468 ซึ่งตรงกับสมัยที่พระ โกมารกุลมนตรี เป็นอธิบดีกรมทะเบียนการค้า นั้นเอง แต่เมื่อได้ยกร่างขึ้นแล้วก็ไม่ได้มีการดำเนินการอย่างไรต่อไปอีก

ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 7 ราวปี พ.ศ. 2472 ได้มีพระราชดำริให้มีการตรากฎหมายคุ้มครองการนิมิตขึ้นอีก มีการแต่งตั้งกรมการยกร่างขึ้น ประกอบด้วย ประกอบด้วย ม.จ.ทองเชื้อธรรมชาติ ทองแถม อธิบดีกรมทะเบียนการค้า มร.มาร์ติน ผู้อำนวยการสำนักงานสิทธิบัตรอังกฤษ ให้ความช่วยเหลือร่างกฎหมายนี้เรียกว่า Law on Patents and designs ร่างเสร็จนำขึ้นถวายพระเจ้าพี่ยาเธอกรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน เสนาบดีกระทรวงพาณิชย์และ คมนาคม และในปีเดียวกัน ม.จ.ทองเชื้อธรรมชาติ ทองแถม ได้เสด็จไปดูงานบริหารสิทธิบัตรที่ประเทศอังกฤษและสวิต แต่แล้วร่างกฎหมายดังกล่าวก็มิได้รับการพิจารณาให้แล้วเสร็จไปแต่อย่างใด

ภายหลังเปลี่ยนระบบการปกครองแผ่นดิน เมื่อ พ.ศ. 2475 แล้วรัฐบาลทุกสมัยได้ หยิบยกเรื่องสิทธิบัตร ขึ้นมาพิจารณา แต่แล้วก็ต้องระงับยับยั้งไว้ตลอดมาจนถึงรัฐบาลชุดของ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ จึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2521 เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2521 ในปี พ.ศ. 2535 ได้มีการโอนงานในส่วนของสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้าของกรมทะเบียนการค้า และงานด้านลิขสิทธิ์ของ กรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ มาอยู่ร่วมกัน จัดตั้งเป็นส่วนราชการระดับกรมชื่อว่า "กรมทรัพย์สินทางปัญญา" เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2535

นับแต่กรมทะเบียนการค้าได้จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2466 เป็นต้นมา ได้มีการขยายและปรับปรุงการ แบ่งส่วน ราชการของกรมอยู่หลายครั้งเพื่อให้เหมาะสมกับภาระหน้าที่และลักษณะงานที่เพิ่มขึ้น ครั้งล่าสุดของการเปลี่ยนแปลงเมื่อมีการเปลี่ยนชื่อเป็น กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เมื่อเดือนตุลาคมปี พ.ศ.2545 โดยมีผู้บริหารสูงสุดของกรม คืออธิบดีทุกท่าน ที่ได้นำพาการบริหารของกรมให้รู้ดหน้าตลอดมา

วิสัยทัศน์ (Vision)

องค์กรชั้นนำด้านบริการและขับเคลื่อนธุรกิจไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืน

เป็นองค์กรด้านบริการที่มีความทันสมัยและตอบโจทยประชาชนในระดับแนวหน้าของประเทศที่มุ่งเน้นการทำงานแบบบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนธุรกิจไทยให้อยู่ได้อย่างยั่งยืน

พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนาระบบบริการทะเบียนธุรกิจ ให้สะดวก ถูกต้อง รวดเร็ว และทันสมัย
พัฒนาระบบบริการทางทะเบียน คลอบคลุมตั้งแต่การระบุดัตตน การจดทะเบียน และการเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างคุณค่าและนวัตกรรมบริการข้อมูลธุรกิจ
พัฒนาข้อมูลธุรกิจให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ สร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจ และนวัตกรรมการให้บริการ
3. พัฒนาผู้ประกอบการให้เข้มแข็ง แข่งขันได้
สร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการ SME พร้อมรับการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงในอนาคต
4. กำกับดูแลและส่งเสริมธุรกิจสู่ความยั่งยืน
กำกับดูแลและส่งเสริมธุรกิจภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์ (Goal)

1. พัฒนางานบริการและข้อมูลสารสนเทศที่สะดวก ถูกต้อง รวดเร็ว
2. พัฒนาผู้ประกอบการให้มีความสามารถในการแข่งขันได้

ค่านิยมองค์กร (Values) : SUPER DBD

S	service mind	:	บริการด้วยใจ
U	unified	:	เป็นน้ำหนึ่งใจเดียว
P	people	:	มุ่งประชาชนเป็นศูนย์กลาง
E	energetic	:	เปี่ยมพลังนำการเปลี่ยนแปลง
R	reliable	:	เป็นที่วางใจเชื่อถือได้

นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม

Mrs. Auramon Supthaweethum

อธิบดี

Director General

อำนาจหน้าที่

ตามกฎหมายกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2556 กรมพัฒนาธุรกิจการค้ามีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจการค้าและบริการ โดยส่งเสริมและ พัฒนาการประกอบธุรกิจของประเทศให้มีศักยภาพ มีการบริหารจัดการที่เป็นระบบและ สอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมทั้งส่งเสริมบทบาทสถาบันการค้าเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ตั้งแต่ระดับชุมชนถึงระดับประเทศ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

พัฒนาผู้ประกอบการและสถาบันการค้า

ส่งเสริมธุรกิจค้าส่งและค้าปลีก ธุรกิจบริการ และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

ดำเนินการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยหุ้นส่วนและ บริษัท กฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด กฎหมายว่าด้วยทะเบียน พาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยการกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วน จดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ กฎหมาย ว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว กฎหมายว่าด้วยการบัญชี กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี กฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้า กฎหมาย ว่าด้วยหอการค้า และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

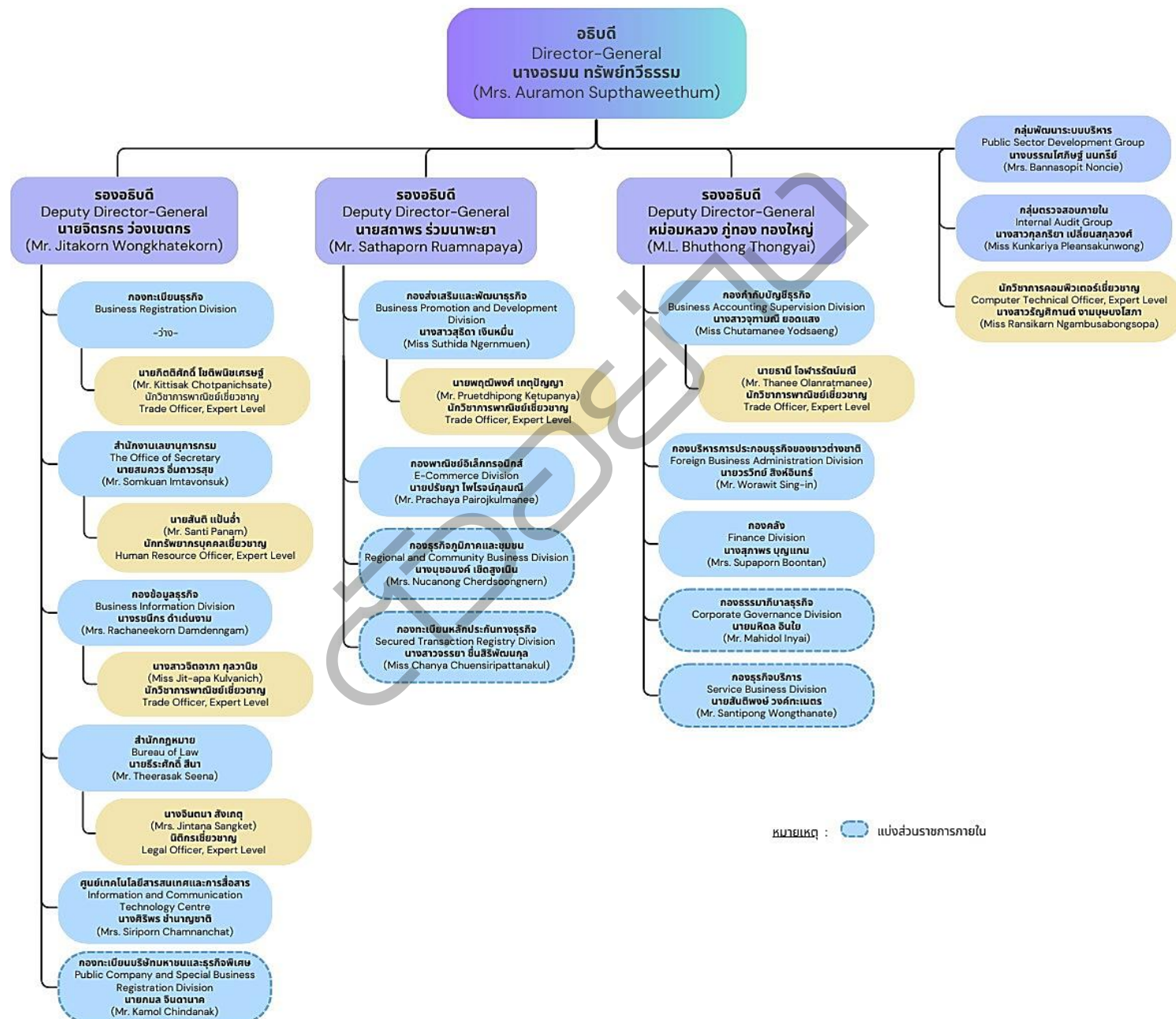

ให้บริการข้อมูล เอกสารทะเบียนธุรกิจ

และข้อมูลธุรกิจอื่น และรับรองรายการทางทะเบียนธุรกิจ

ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ ของกรม หรือตามที่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

แผนปฏิบัติราชการกรมพัฒนาธุรกิจการค้า 2566-2570

1. ความเป็นมา

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 มาตรา 16 ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้น โดยจัดทำเป็นแผนห้าปีซึ่งสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของ คณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง

ประกอบกับสภาพแวดล้อมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัล และสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (Covid-19) ทำให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้าต้องปรับเปลี่ยนแนวทางการทำงานให้ทันต่อ สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (พ.ศ. 2566 - 2570) ที่เชื่อมโยงภารกิจกรม เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ กับแนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล และแผนในระดับต่าง ๆ รวมทั้งการวิเคราะห์สถานการณ์ที่กระทบต่อการดำเนินงาน ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัย ภายนอก นำมากำหนดเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนองค์กรอย่างมีทิศทางและเป็นรูปธรรม

2. บทบาทหน้าที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2556 กรมพัฒนาธุรกิจการค้า มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจการค้าและบริการ โดยส่งเสริมและพัฒนาการประกอบธุรกิจของประเทศ ให้มีศักยภาพ มีการบริหารจัดการที่เป็นระบบและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมทั้งส่งเสริมบทบาทสถาบันการค้า เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจตั้งแต่ระดับชุมชนถึงระดับประเทศ โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. พัฒนาผู้ประกอบการและสถาบันการค้า

2. ส่งเสริมธุรกิจค้าส่งและค้าปลีก ธุรกิจบริการ และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

3. ดำเนินการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยหุ้นส่วนและบริษัท กฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด กฎหมายว่าด้วยทะเบียนพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยการกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ กฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว กฎหมายว่าด้วยการบัญชี กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี กฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้า กฎหมายว่าด้วยหอการค้า และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

4. ให้บริการข้อมูล เอกสารทะเบียนธุรกิจและข้อมูลธุรกิจอื่น และรับรองรายการทางทะเบียนธุรกิจ

5. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

หมายเหตุ : ราชกิจจานุเบกษา วันที่ 5 พฤศจิกายน 2558 ประกาศให้มีพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. 2558 โดยอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นเจ้าพนักงานทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

3. ความเชื่อมโยงแผนในระดับต่าง ๆ

3.1 แผนระดับที่ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

- ยุทธศาสตร์ชาติที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ยุทธศาสตร์ชาติที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ยุทธศาสตร์ชาติที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

3.2 แผนระดับที่ 2

1) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับปรับปรุง)

- ประเด็นที่ (08) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่
เป้าหมาย ผู้ประกอบการในทุกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น
แผนย่อย การสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ
แผนย่อย การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน
แผนย่อย การสร้างโอกาสเข้าถึงตลาด
แผนย่อย การสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่
- ประเด็นที่ (16) เศรษฐกิจฐานราก
เป้าหมาย รายได้ของประชากรกลุ่มรายได้น้อยเพิ่มขึ้นอย่างกระจายและอย่างต่อเนื่อง
แผนย่อย การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
- ประเด็นที่ (20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ
เป้าหมาย บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ
แผนย่อย การพัฒนาบริการประชาชน

2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 - 2570

- มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม
หมวดหมู่ที่ 7 ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้
หมวดหมู่ที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เด็ดขาดได้อย่างยั่งยืน
- มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ
หมวดหมู่ที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

3) นโยบายรัฐบาล

- นโยบายหลัก
ข้อที่ 5 การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย
ข้อที่ 7 การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก
ข้อที่ 11 การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ
- นโยบายเร่งด่วน
ข้อที่ 3 มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก
ข้อที่ 6 การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต
ข้อที่ 10 การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน

3.2 แผนระดับที่ 3

แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกระทรวงพาณิชย์

- ประเด็นที่ 1 พัฒนาศักยภาพทางการค้าของเกษตรกรและผู้ประกอบการ
 - เป้าหมายที่ 1.1 เกษตรกรและผู้ประกอบการในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น/มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้น
 - เป้าหมายที่ 1.2 ผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาและส่งเสริมเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจมากขึ้น
- ประเด็นที่ 2 พัฒนาระบบนิเวศทางการค้า
 - เป้าหมายที่ 2.1 ศักยภาพด้านการแข่งขันทางการค้าไทยเพิ่มขึ้น
- ประเด็นที่ 4 ยกระดับองค์กรให้มีประสิทธิภาพและส่งเสริมธรรมาภิบาล
 - เป้าหมายที่ 4.1 องค์กรมีประสิทธิภาพและโปร่งใส

4. วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ค่านิยมกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

วิสัยทัศน์ (Vision)

องค์กรชั้นนำด้านบริการและขับเคลื่อนธุรกิจไทยให้เติบโตยั่งยืน

เป็นองค์กรด้านบริการที่มีความทันสมัยและตอบโจทย์ประชาชนในระดับแนวหน้าของประเทศ
ที่มุ่งเน้นการทำงานแบบบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนธุรกิจไทยให้อยู่ได้อย่างยั่งยืน

พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนาระบบบริการทะเบียนธุรกิจ ให้สะดวก ถูกต้อง รวดเร็ว และทันสมัย
 - พัฒนาระบบบริการทางทะเบียน ครอบคลุมตั้งแต่การระบุดำเนินการ การจดทะเบียน การเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างคุณค่าและนวัตกรรมบริการข้อมูลธุรกิจ
 - พัฒนาข้อมูลธุรกิจให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ สร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจ และนวัตกรรมการให้บริการ
3. พัฒนาผู้ประกอบการ ให้เข้มแข็ง แข่งขันได้
 - สร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการ SME พร้อมรับการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงในอนาคต
4. กำกับดูแล และส่งเสริมธุรกิจ สู่ความยั่งยืน
 - กำกับดูแลและส่งเสริมธุรกิจภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์ (Goal)

1. พัฒนางานบริการและข้อมูลสารสนเทศที่สะดวก ถูกต้อง รวดเร็ว
2. พัฒนาผู้ประกอบการให้มีความสามารถในการแข่งขันได้

ค่านิยมองค์กร (Values) : SUPER DBD

S	U	P	E	R
service mind	unified	people	energetic	reliable
บริการ ด้วยใจ	เป็นน้ำหนึ่ง ใจเดียว	มุ่งประชาชน เป็นศูนย์กลาง	เปี่ยมพลัง นำการเปลี่ยนแปลง	เป็นที่วางใจ เชื่อถือได้

5. แผนปฏิบัติการกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (พ.ศ. 2566 - 2570)

5.1 การวิเคราะห์สถานการณ์และประเด็นความท้าทาย/ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์

ประเด็นความท้าทายและความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์มีความสำคัญต่อการพิจารณาวางแผนกลยุทธ์ในแต่ละแผนยุทธศาสตร์เพื่อแสดงถึงโอกาสความเป็นไปได้ในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์

ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ (Strategic Challenge) เป็นสิ่งที่มาขัดขวางการบรรลุวิสัยทัศน์ ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ภายนอกอาจเกี่ยวกับความต้องการหรือความคาดหวังของลูกค้าหรือตลาด รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์หรือเทคโนโลยี รวมถึงความเสี่ยงด้านการเงิน สังคม และความเสี่ยงหรือความต้องการอื่นๆ ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ภายใน อาจเกี่ยวกับขีดความสามารถขององค์กร หรือทรัพยากรบุคคล และทรัพยากรอื่นๆ ขององค์กร

ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ (Strategic Advantage) คือสิ่งที่สามารถผลักดันให้บรรลุวิสัยทัศน์ เป็นปัจจัย ที่ช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จในเชิงแข่งขันทั้งในปัจจุบันและอนาคต เมื่อเทียบกับองค์กรอื่นที่มีผลิตภัณฑ์หรือบริการที่คล้ายคลึงกัน ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์มักมาจาก (1) สมรรถนะหลักขององค์กร (core competencies) ที่มุ่งเน้นการสร้างและเพิ่มพูนขีดความสามารถภายในขององค์กร และ (2) ทรัพยากรภายนอกที่สำคัญในเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเกิดจากการปรับและใช้ประโยชน์จากความสัมพันธ์กับองค์กรภายนอกและพันธมิตร

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนปฏิบัติการกรมพัฒนาธุรกิจการค้า พ.ศ. 2566 - 2570 เพื่อร่วมพิจารณาประเด็นความท้าทายและความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ที่ครอบคลุมใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์/บริการ ด้านกระบวนการทำงาน ด้านบุคลากร และด้านกฎหมาย มีรายละเอียด ดังนี้

ด้านผลิตภัณฑ์/บริการ

ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ : SC

SC1 – ประชาชนเคยชินการใช้บริการรูปแบบเดิม

ข้อมูลอ้างอิง :

- สัดส่วนจดทะเบียนธุรกิจออนไลน์ (ส่วนกลาง)
ปี 2562 = 3% ปี 2563 = 3.72% ปี 2564 = 7.46% ปี 2565 = 17%
 - สัดส่วนบริการข้อมูลธุรกิจออนไลน์ (ส่วนกลาง)
ปี 2562 = 35% ปี 2563 = 70% ปี 2564 = 82% ปี 2565 = 95%
 - สัดส่วนบริการออนไลน์ทั้งหมด (ส่วนกลาง)
ปี 2562 = 22% ปี 2563 = 49% ปี 2564 = 63% ปี 2565 = 73%
 - ผลสำรวจความพึงพอใจปี 2562 - 2565 พบว่า ผู้รับบริการพึงพอใจบริการรูปแบบออนไลน์น้อยกว่า Walk-in
ปี	Online (%)	Walk-in (%)	Change (%)
ปี 2562	75.39%	89.30%	(-13.91%)
ปี 2563	81.17%	82.46%	(-1.29%)
ปี 2564	82.44%	94.41%	(-11.97%)
ปี 2565	87.29%	91.43%	(-4.14%)

ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ : SA

SA1 - กรมพัฒนาธุรกิจการค้ามีภารกิจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจการค้าและบริการให้มีศักยภาพ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจตั้งแต่ระดับชุมชนถึงระดับประเทศ

SA2 - ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเข้ามาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคและการดำเนินธุรกิจ

ข้อมูลอ้างอิง :

ผลสำรวจการใช้อินเทอร์เน็ตของคนไทย ปี 2565 โดย ETDA พบว่า

- ภาพรวมคนไทยใช้อินเทอร์เน็ต เฉลี่ย 7 ชั่วโมง 4 นาที ต่อวัน

- ส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อกิจกรรม e-Health (จองคิวขอรับบริการทางการแพทย์ออนไลน์)

ติดต่อสื่อสารออนไลน์ ดูรายการโทรทัศน์/ดูคลิป/ดูหนัง/ฟังเพลงออนไลน์ ดู Live Commerce เพื่อซื้อสินค้า/บริการ และ ทำธุรกรรมทางการเงินทางออนไลน์ (e-Payment)

- ข้าราชการ เจ้าหน้าที่รัฐ มีการใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดเมื่อเทียบกับอาชีพอื่น อยู่ที่ 11 ชั่วโมง 37 นาที สะท้อนถึงความพร้อมของบุคลากรภาครัฐในการยกระดับการทำงานสู่ยุคดิจิทัลด้วยการทำงานแบบ e-Office มากขึ้น

SA3 - กรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นหนึ่งในหน่วยงานที่มีความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ข้อมูลอ้างอิง :

จากการสำรวจระดับความพร้อมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล โดย DGA กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้รับรางวัลรัฐบาลดิจิทัล หน่วยงานภาครัฐระดับกรมที่ให้บริการเป็นหลัก ตั้งแต่ปี 2562 - 2565

ด้านกระบวนการทำงาน

ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ : SC

SC2 - มีกระบวนการและข้อมูลที่ยังอยู่ในรูปแบบกระดาษ

ข้อมูลอ้างอิง :

คู่มือสำหรับประชาชนตาม พรบ. การอำนวยความสะดวกฯ พ.ศ. 2558 มีทั้งหมด 99 กระบวนการ ให้บริการรูปแบบ e-Service แบบครบวงจร (L3) 38 กระบวนการ คิดเป็น 38%

* ถ่ายโอนภารกิจรับจดทะเบียนพาณิชย์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่ปี 2551

ระดับการพัฒนางานบริการ

L1 = ยื่นคำขอและเอกสารประกอบทางระบบอิเล็กทรอนิกส์

L2 = ยื่นคำขอ/ชำระค่าธรรมเนียมและออกใบเสร็จรับเงินทางระบบอิเล็กทรอนิกส์

L3 = ยื่นคำขอชำระ/ค่าธรรมเนียม/ออกเอกสารทางราชการทางระบบอิเล็กทรอนิกส์

ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ : SA

SA4 - มีเครือข่ายพันธมิตรเพื่อบูรณาการการทำงานที่ครอบคลุมทุกภารกิจ

ข้อมูลอ้างอิง :

- หน่วยงานภาครัฐ เช่น สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (DGA) (ด้านพัฒนาบริการดิจิทัล) กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) และกรมการท่องเที่ยว (ด้านธรรมาภิบาลธุรกิจ)
- หน่วยงานเอกชน เช่น สมาคมการค้า (ด้านพัฒนาผู้ประกอบการ) หอการค้าไทย (ด้านธรรมาภิบาลธุรกิจ)

SA5 - มีเทคโนโลยีสมัยใหม่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพบริการและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ข้อมูลอ้างอิง :

- เทคโนโลยี AI ได้พัฒนาระบบ Multi Skill และ Deep Learning ซึ่งทำให้ปัญญาประดิษฐ์มีความสามารถที่จะเรียนรู้เชิงลึกและเรียนรู้หลายสิ่งจนเชี่ยวชาญได้พร้อมๆ กัน AI จึงมีความรู้มากกว่าและยังมีความสามารถเทียบเคียงมนุษย์ ทำให้ AI คิดและทำงานสร้างสรรค์รวมถึงงานที่ใช้ทักษะด้านอารมณ์เองได้
- เทคโนโลยีบล็อกเชน (Blockchain) มีความสามารถในการเก็บข้อมูลโครงข่ายที่ทุกคนเข้าถึงได้ ไม่ต้องผ่านคนกลาง โดยมีการเข้ารหัสทางคอมพิวเตอร์เพื่อความปลอดภัย ทำให้ได้รับข้อมูลชุดเดียวกันในเวลาเดียวกันได้ทั่วโลก ประโยชน์ของเทคโนโลยีบล็อกเชนคือ มีความโปร่งใสเพราะทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ ถูกแทรกแซงและทำลายได้ยาก และลดคนกลางในระบบลงได้ เทคโนโลยีนี้เหมาะที่จะนำมาใช้กับการทำธุรกรรมการเงินเป็นส่วนใหญ่ทั้งในธนาคารและใน Bitcoin
- เทคโนโลยี R ที่ผสมโลกเสมือนกับความเป็นจริงอย่างสมบูรณ์ ในปัจจุบันมีการพัฒนาเทคโนโลยี R (Reality Technology) เหล่านี้ขึ้นมาใช้งานมากมาย เช่น
 - VR (Virtual Reality) เทคโนโลยีจำลองความเป็นจริงเสมือน สร้างโลกเสมือนจริงให้เราเข้าไปสัมผัสประสบการณ์ในโลกจำลองผ่านอุปกรณ์ต่างๆ เช่น หน้จอ หรือแว่น VR โดยบริษัทใหญ่อย่าง Google นำเทคโนโลยีนี้มาให้ทุกคนได้สัมผัสได้ เช่น Virtual Tour ผ่าน Google Earth หรือ Virtual Tour นิทรรศการและสถานที่สำคัญต่างๆ ก้าวที่สำคัญของเทคโนโลยี VR คือบริษัท Facebook ที่กำลังพัฒนา Facebook Horizon สังคมออนไลน์ในโลกเสมือนที่ทุกคนสามารถเข้าไปใช้งานและเชื่อมต่อกันได้ทั่วโลกผ่านเทคโนโลยีนี้
 - AR (Augmented Reality) เทคโนโลยีที่ผสมเอาโลกแห่งความเป็นจริงเข้ากับโลกเสมือน เทคโนโลยีนี้จะสามารถจำลองภาพ 3 มิติแสดงผลบนพื้นที่จริงให้เราเห็นโดยต้องมีอุปกรณ์ตัวกลางคือ ซอฟต์แวร์ แอปพลิเคชัน และฮาร์ดแวร์อย่างกล้องโทรศัพท์มือถือหรือแว่น VR เป็นต้น เทคโนโลยีนี้มีการนำมาใช้อย่างแพร่หลายในปัจจุบันอย่างเช่นในเกม Pokemon Go ก็ใช้เทคโนโลยีนี้ และฟิลเตอร์จากแอปพลิเคชันโซเชียลมีเดียที่ใช้กันเป็นประจำ
 - MR (Mixed Reality) เทคโนโลยีที่ผสมจุดเด่นของ VR และ AR เข้าด้วยกัน เทคโนโลยีต่อยอดสร้างภาพจำลองในโลกจริงและยังสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับโลกเสมือนได้ โดยใช้เทคโนโลยี Hologram เข้ามาช่วยให้เรามองเห็น สัมผัส และมีปฏิสัมพันธ์ได้
 - XR (Extended Reality) ขั้นกว่าของโลกเสมือน การพัฒนาผสมรวมเทคโนโลยี AR + VR + MR เข้าด้วยกัน นอกจากจะสร้างโลกเสมือนได้ก็ยังสามารถเชื่อมต่อให้เกิดการสั่งการและปฏิสัมพันธ์ได้ทั้งในโลกจริงและในโลกเสมือนด้วย

ที่มา : <https://blog.pttexpresso.com/technology-future/>

ด้านบุคลากร

ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ : SC

SC3 - บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไม่เพียงพอต่อการพัฒนาบริการดิจิทัล

ข้อมูลอ้างอิง :

- บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 15 คน คิดเป็น 2.7% ของบุคลากรกรมทั้งหมด (544 คน)
- สัดส่วนบุคลากรด้าน IT ต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งหมด 89 ระบบงาน คิดเป็น 1 : 6

SC4 - บุคลากรส่วนใหญ่มีทักษะด้านดิจิทัลอยู่ในระยะก่อนเริ่มแรก (Pre-early)

ข้อมูลอ้างอิง :

ผลการประเมินทักษะด้านดิจิทัลของบุคลากรกรมพัฒนาธุรกิจการค้าผ่านเครื่องมือการสำรวจทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการ และบุคลากรของภาครัฐด้วยตนเอง (Digital Government Skill Self-Assessment) ของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (สพร.) ใน 7 มิติ ดังนี้

ปรากฏว่า ระดับพัฒนาการด้านดิจิทัลของบุคลากรกรมพัฒนาธุรกิจการค้าอยู่ใน ระยะก่อนเริ่มแรก (Pre-early) โดยมีคะแนนน้อยที่สุดในมิติ ความสามารถด้านการควบคุมกำกับและการปฏิบัติตามกฎหมาย นโยบายและมาตรฐานการจัดการด้านดิจิทัล (Digital Governance, Standard, and Compliance)

ระดับพัฒนาการด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ 4 ระยะ ได้แก่

ระยะก่อนเริ่มแรก (Pre-early)	ได้คะแนนไม่เกินร้อยละ 70
ระยะเริ่มแรก (Early)	ได้คะแนนร้อยละ 70.01 - 75.00
ระยะกำลังพัฒนา (Developing)	ได้คะแนนร้อยละ 75.01 - 80.00
ระยะสมบูรณ์ (Mature)	ได้คะแนนมากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป

ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ : SA

SA6 - บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเชี่ยวชาญการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการทำงาน

ข้อมูลอ้างอิง :

จำนวนประกาศนียบัตรวิชาชีพทางด้านดิจิทัล 19 ใบ ของบุคลากรด้านเทคโนโลยี 15 คน

ด้านกฎหมาย**ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ : SC****SC5 - กฎหมายหรือแนวปฏิบัติของหน่วยงานอื่นไม่รองรับเอกสารอิเล็กทรอนิกส์****ข้อมูลอ้างอิง :**

เช่น สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ศาล ธนาคาร

SC6 - ธุรกิจไม่ให้ความสำคัญในการปฏิบัติตามกฎหมาย**ข้อมูลอ้างอิง :**

จำนวนข้อร้องเรียนธุรกิจ ปี 2562 = 72 ราย ปี 2563 = 88 ราย ปี 2564 = 51 ราย ปี 2565 = 54 ราย

ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ : SA**SA7 - กรมพัฒนาธุรกิจการค้าสามารถกำหนดข้อกำหนดและระเบียบภายในเพื่อรองรับการให้บริการดิจิทัล****ข้อมูลอ้างอิง :**

เช่น

- ประกาศสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลางสำหรับให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลผ่านระบบ e-Registration
- ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนเป็นผู้รับรองลายมือชื่อของนายความหรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตผ่านทางระบบจดทะเบียนบริษัทมหาชนจำกัดทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Registration For Public Company Limited)

5.2 การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ (SWOT)

SWOT เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ขององค์กร เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และความท้าทายหรือสิ่งที่อาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สถานภาพที่ต้องการในอนาคต และช่วยให้ผู้บริหาร รู้ถึงจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน มองเห็นโอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ตลอดจนผลกระทบต่องค์กร

โดย SWOT เป็นตัวย่อที่มีความหมาย ดังนี้

Strengths หรือ จุดแข็ง/ ข้อได้เปรียบ เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ภายในองค์กรว่าปัจจัยใดภายในองค์กรที่เป็นข้อได้เปรียบหรือจุดเด่นขององค์กรที่องค์กรควรนำมาใช้ในการพัฒนาองค์กรได้ และควรดำรงไว้เพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร

Weaknesses หรือ จุดอ่อน/ ข้อเสียเปรียบ เป็นการวิเคราะห์ ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ภายในองค์กรว่าปัจจัยภายในองค์กรที่เป็นจุดด้อยหรือข้อเสียเปรียบขององค์กรที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือจัดให้หมดไปอันจะเป็นประโยชน์ต่องค์กร

Opportunities หรือ โอกาสที่จะดำเนินการได้ เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กร ปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบต่อประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินการขององค์กรในระดับมหภาค และองค์กรสามารถผนวกข้อดีเหล่านี้มาเสริมสร้างให้หน่วยงานเข้มแข็งได้

Threats หรือ อุปสรรค ข้อจำกัด ความท้าทายหรือปัจจัยที่คุกคามการดำเนินงานขององค์กร เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กรปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบต่อในระดับมหภาค ในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งองค์กรจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงหรือปรับสภาพองค์กรให้มีความแข็งแกร่ง พร้อมที่จะเผชิญแรงกระแทกดังกล่าว

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า จัดทำ SWOT เพื่อประเมินสถานการณ์ขององค์กร ตามประเด็นความท้าทายและความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ ข้อ 5.1 โดยคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการกรมฯ 4 กลุ่มภารกิจหลัก สรุปได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร

Strengths

- S1- (SA1) กรมพัฒนาธุรกิจการค้ามีการกิจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจการค้าและบริการให้มีศักยภาพเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจตั้งแต่ระดับชุมชนถึงระดับประเทศ
- S2- (SA3) กรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นหนึ่งในหน่วยงานที่มีความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- S3- (SA6) บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเชี่ยวชาญการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการทำงาน
- S4- (SA7) กรมพัฒนาธุรกิจการค้าสามารถกำหนดข้อกฎหมายและระเบียบภายในเพื่อรองรับการให้บริการดิจิทัล

Weaknesses

- W1- (SC2) มีกระบวนการและข้อมูลที่ยังอยู่ในรูปแบบกระดาษ
- W2- (SC3) บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไม่เพียงพอต่อการพัฒนาบริการดิจิทัล
- W3- (SC4) บุคลากรส่วนใหญ่มีทักษะด้านดิจิทัลอยู่ในระยะก่อนเริ่มแรก (Pre-early)

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร

Opportunities

- O1- (SA2) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเข้ามาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคและการดำเนินธุรกิจ
- O2- (SA4) มีเครือข่ายพันธมิตรเพื่อบูรณาการการทำงานที่ครอบคลุมทุกภารกิจ
- O3- (SA5) มีเทคโนโลยีสมัยใหม่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพบริการและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

Threats

- T1- (SC1) ประชาชนเคยชินการใช้บริการรูปแบบเดิม
- T2- (SC5) กฎหมายหรือแนวปฏิบัติของหน่วยงานอื่นไม่รองรับเอกสารอิเล็กทรอนิกส์
- T3- (SC6) ธุรกิจไม่ให้ความสำคัญในการปฏิบัติตามกฎหมาย

5.3 การจัดทำ TOWS Matrix

TOWS Matrix เป็นอีกหนึ่งเครื่องมือสำหรับการสร้างกลยุทธ์ใหม่จากสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ปัจจุบันขององค์กร ที่มีการต่อยอดมาจาก SWOT Analysis ด้วยการจับคู่ระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกขององค์กร ซึ่งมี 2 ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ได้แก่

ปัจจัยภายใน - Strength (จุดแข็ง) และ Weaknesses (จุดอ่อน)

ปัจจัยภายนอก - Opportunities (โอกาส) และ Threats (อุปสรรค)

เมื่อนำปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกมาจับคู่กัน จะทำให้เกิดเป็นการวิเคราะห์ของ TOWS Matrix ได้ออกมาเป็นกลยุทธ์ 4 รูปแบบ ได้แก่

ปัจจัยภายใน \ ปัจจัยภายนอก	Strengths	Weaknesses
Opportunities	SO กลยุทธ์เชิงรุก	WO กลยุทธ์เชิงแก้ไข
Threats	ST กลยุทธ์เชิงป้องกัน	WT กลยุทธ์เชิงรับ

(1) **กลยุทธ์เชิงรุก (SO)** เป็นการจับคู่ระหว่าง Strength และ Opportunities (ใช้จุดแข็งร่วมกับโอกาส)

กลยุทธ์ในส่วนนี้มีความสำคัญอย่างมากต่อการเติบโตของธุรกิจ เนื่องจากเป็นกลยุทธ์ที่เน้นสร้างผลลัพธ์ ที่ให้ประโยชน์สูงสุด ผ่านการวิเคราะห์จุดแข็งของธุรกิจร่วมกับโอกาสที่เกิดขึ้น จึงจำเป็นต้องมองถึงโอกาสในปัจจุบันหรือโอกาสที่กำลังจะมาถึง เพื่อให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างก้าวกระโดด หรือที่เรียกกันว่า “ถูกจุดถูกเวลา”

(2) **กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)** เป็นการจับคู่ระหว่าง Weaknesses และ Opportunities (ใช้โอกาสลดจุดอ่อน)

การปิดจุดอ่อนอาจเป็นเรื่องของจังหวะเวลา ที่จะเป็นตัวช่วยให้ธุรกิจแก้ไขจุดอ่อนหรือลดทอนจุดอ่อนของตนเองลงไปได้

(3) **กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)** เป็นการจับคู่ระหว่าง Strength และ Threats (ใช้จุดแข็งรับมืออุปสรรค)

เป็นการใช้จุดแข็งที่มีอยู่มาป้องกันหรือหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องทรัพยากรบุคคลหรือเครื่องมือในองค์กรก็ตาม เนื่องจากหลายองค์กรที่กำลังเติบโตอย่างมาก มักมีความต้องการใช้จุดแข็งเพื่อขับเคลื่อนกลยุทธ์เชิงรุกเพียงอย่างเดียว จนอาจมองข้ามการนำจุดแข็งมาเตรียมรับมือกับอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้น

(4) **กลยุทธ์เชิงรับ (WT)** เป็นการจับคู่ระหว่าง Weaknesses และ Threats (แก้ไขจุดอ่อนและเลี่ยงอุปสรรค)

กลยุทธ์นี้แตกต่างจากอีก 3 กลยุทธ์ที่กล่าวมาข้างต้น เนื่องจากมีไว้เพื่อรับมือกับสถานการณ์ต่างๆ ที่ถ้าโหมเข้ามา ไม่ได้ใช้เพื่อหวังมุ่งไปข้างหน้า แต่เป็นกลยุทธ์เชิงรับที่มีไว้เพื่อพยามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นไม่ให้แย่งลง ด้วยการพยายามบรรเทาปัญหาหรือหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดปัญหาเพิ่ม คล้ายๆ กับกลยุทธ์เชิงป้องกัน ซึ่งบางครั้งอาจจะไม่จำเป็นต้องเดินหน้าทุกครั้ง แต่ต้องหยุดเพื่อที่จะรอเวลาและโอกาสเหมาะสมให้สามารถดำเนินการต่อได้อย่างยั่งยืน หรือการวางแผนใหม่ด้วยการเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานบางอย่าง

TOWS Matrix ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า มีรายละเอียด ดังนี้

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	Strengths	Weaknesses
Opportunities	SO ยกระดับการให้บริการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ (Go Digital) แนวทางการพัฒนา : - พัฒนาระบบให้บริการเป็นดิจิทัลตลอดกระบวนการให้บริการตั้งแต่ต้นจนจบ (End to End Process) - พัฒนาคัดส่งข้อมูลธุรกิจให้มีประสิทธิภาพนำไปใช้ประโยชน์ได้ในเชิงธุรกิจ - สร้างนวัตกรรมการให้บริการ ส่งเสริมการเข้าถึงบริการได้สะดวก ทุกที่ ทุกเวลา พัฒนาธุรกิจไทยให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง (Nurture & Growth) แนวทางการพัฒนา : - ส่งเสริม บ่มเพาะ ให้ผู้ประกอบการ SME ปรับเปลี่ยนสู่การค้าในธุรกิจที่มุ่งเน้นเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม และการเข้าถึงตลาด - สร้างภาคีความร่วมมือเพื่อให้เกิดการเกื้อหนุนเชื่อมโยงตามห่วงโซ่คุณค่าของธุรกิจ - ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนด้วยหลักประกันทางธุรกิจ	WO สร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม (Innovative Organization) แนวทางการพัฒนา : - สร้างนวัตกรรมธุรกิจ (Business Innovator) ที่มีสมรรถนะสูงในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล - ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล - ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพสูงและมั่นคงปลอดภัยมาใช้ในการทำงาน - พัฒนาปรับปรุงกฎ ระเบียบ ประกาศ นโยบาย และ แนวปฏิบัติ ให้เอื้อต่อการทำงานในยุคดิจิทัล
Threats	ST ส่งเสริมการค้าในธุรกิจเพื่อความยั่งยืน (Sustainable in Business) แนวทางการพัฒนา : - สร้างธุรกิจโปร่งใส ด้วยหลักธรรมาภิบาลธุรกิจ - พัฒนาระบบตรวจสอบธุรกิจที่มีความน่าเชื่อถือโดยการเชื่อมโยงระบบงานและข้อมูลภายใน - ส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ดีในการดำเนินธุรกิจ เน้นการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อติดตามการปฏิบัติตามกฎหมาย	WT

5.4 ประเด็นหลักในการขับเคลื่อนองค์กร

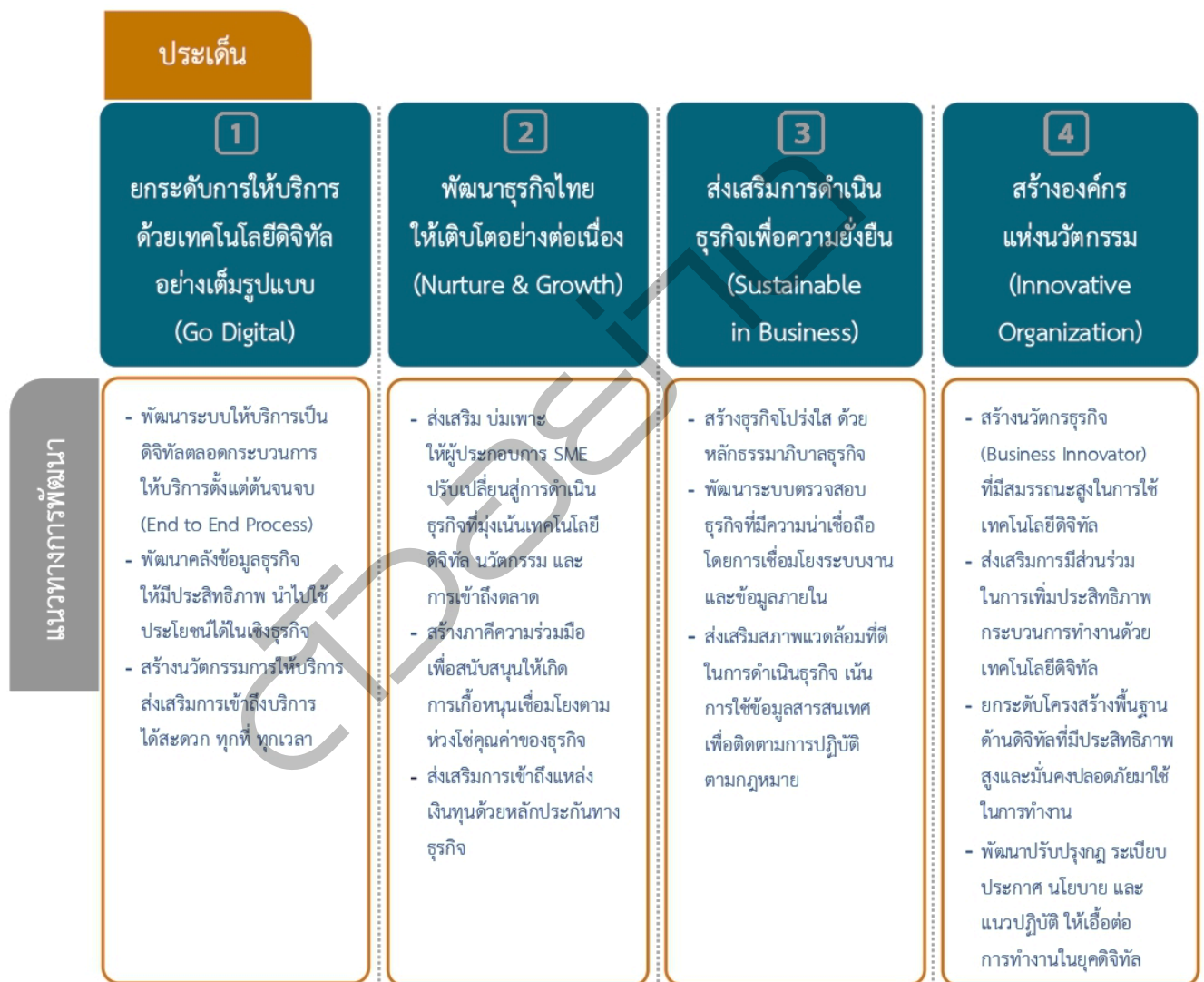
ประกอบด้วย 4 ประเด็น

ประเด็นที่ 1 ยกระดับการให้บริการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ (Go Digital)

ประเด็นที่ 2 พัฒนาธุรกิจไทยให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง (Nurture & Growth)

ประเด็นที่ 3 ส่งเสริมการดำเนินธุรกิจเพื่อความยั่งยืน (Sustainable in Business)

ประเด็นที่ 4 สร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม (Innovative Organization)

5.5 เป้าหมายและตัวชี้วัดสำคัญ

ประเด็นที่ 1 ยกระดับการให้บริการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ (Go Digital)

แนวทางการพัฒนา : ทุกกระบวนการให้บริการเป็นดิจิทัลตลอดกระบวนการให้บริการตั้งแต่ต้นจนจบ (End to End Process) พัฒนาคอลังข้อมูลธุรกิจให้มีประสิทธิภาพ นำไปใช้ประโยชน์ได้ในเชิงธุรกิจ สร้างนวัตกรรม การให้บริการ ส่งเสริมการเข้าถึงบริการได้สะดวก ทุกที่ ทุกเวลา

เป้าหมายและตัวชี้วัด :

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ปีงบประมาณ พ.ศ.				
		2566	2567	2568	2569	2570
1. กระบวนการตามคู่มือประชาชนปรับเปลี่ยนเป็นบริการดิจิทัลเพิ่มขึ้น	ร้อยละความสำเร็จของกระบวนการที่ได้รับ การปรับเปลี่ยนให้เป็นดิจิทัล	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 70	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 100
2. ผู้รับบริการมีการใช้บริการดิจิทัลเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้บริการช่องทางปกติ	สัดส่วนการให้บริการดิจิทัลเพิ่มขึ้น	ร้อยละ 40	ร้อยละ 50	ร้อยละ 60	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80
3. บริการดิจิทัลมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการ	ความพึงพอใจของผู้รับบริการ ต่อบริการดิจิทัล	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90

ประเด็นที่ 2 พัฒนาธุรกิจไทยให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง (Nurture & Growth)

แนวทางการพัฒนา : ส่งเสริม บ่มเพาะ ให้ผู้ประกอบการปรับเปลี่ยนสู่การดำเนินธุรกิจที่มุ่งเน้นเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม และการเข้าถึงตลาด โดยการสร้างภาคีความร่วมมือเพื่อให้เกิดการเกื้อหนุนเชื่อมโยงตามห่วงโซ่คุณค่าของธุรกิจ รวมทั้งการส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนด้วยหลักประกันทางธุรกิจ

เป้าหมายและตัวชี้วัด :

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ปีงบประมาณ พ.ศ.				
		2566	2567	2568	2569	2570
1. ผู้ประกอบการมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบธุรกิจที่มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการดำเนินธุรกิจเพิ่มขึ้น	จำนวนผู้ประกอบการที่มีการปรับสู่การดำเนินธุรกิจในรูปแบบดิจิทัล	ร้อยละ 10 ของจำนวนผู้ประกอบการ ที่ผ่านการพัฒนาทั้งหมด	ร้อยละ 10 ของจำนวนผู้ประกอบการ ที่ผ่านการพัฒนาทั้งหมด	ร้อยละ 10 ของจำนวนผู้ประกอบการ ที่ผ่านการพัฒนาทั้งหมด	ร้อยละ 10 ของจำนวนผู้ประกอบการ ที่ผ่านการพัฒนาทั้งหมด	ร้อยละ 10 ของจำนวนผู้ประกอบการ ที่ผ่านการพัฒนาทั้งหมด
2. ผู้ประกอบการที่ได้รับ การพัฒนามีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง	มูลค่าการค้า/รายได้ของผู้ประกอบการเพิ่มขึ้น หลังผ่านการพัฒนา	ร้อยละ 8	ร้อยละ 8	ร้อยละ 8	ร้อยละ 8	ร้อยละ 8
3. เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมส่งเสริมพัฒนาผู้ประกอบการในลักษณะภาคีความร่วมมือ ¹	ระดับความสำเร็จของการเปิดโอกาสให้ภาคส่วนอื่นเข้าร่วม ดำเนินการส่งเสริมพัฒนาธุรกิจ	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 35 ของโครงการ ที่ได้รับงบประมาณ	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 35 ของโครงการ ที่ได้รับงบประมาณ	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 35 ของโครงการ ที่ได้รับงบประมาณ	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 35 ของโครงการ ที่ได้รับงบประมาณ	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 35 ของโครงการ ที่ได้รับงบประมาณ

หมายเหตุ : ¹การเข้ามามีบทบาทร่วมดำเนินงานในลักษณะเป็นภาคี/เครือข่ายของหน่วยงานภาครัฐ การเข้ามามีบทบาทเป็นคณะกรรมการร่วม/คณะที่ปรึกษาภาคประชาชน ที่มีบทบาทหรืออำนาจหน้าที่ร่วมในการขับเคลื่อนนโยบาย/ร่วมดำเนินการในภารกิจบางอย่างของภาครัฐ

© THE BEST CENTER INTER GROUP CO., LTD.

All rights reserved

ห้ามผู้ใดทำการคัดลอก ตีพิมพ์ แจกจ่าย ปรับเปลี่ยน
ดัดแปลง หรือแก้ไขส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้
เพื่อการเผยแพร่หรือนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์โดยเด็ดขาด

หากตรวจพบจะดำเนินการตามกฎหมายถึงที่สุด

หากผู้ใดพบเห็น สามารถแจ้งเบาะแสที่
081-496-9907 มีรางวัลตอบแทน